

Mindenszentek és/vagy Halloween?

A Jóisten a csodálatos természeti környezetet ajándékozta nekünk, hogy annak változásait figyelve, megélve egyre jobban megértsük őt, egyre jobban képesek legyünk kapcsolódni hozzá. Szeretné mutatni, adni a kapcsolódás lehetőségeit, hiszen ő arra vár, hogy mi képessé váljunk az általa folyamatosan sugárzott jóságot befogadni.

Ennek a törekvésének mindennapi eszköze, ahogy benne élünk a sötét és világos időszakok (napok, hónapok, évszakok) változásrendjében. Testünkre, gondolatainkra, érzéseinkre elkerülhetetlenül hatnak a napszakok és évszakok ritmusának változásai. Jelenleg annak a félévnek az elején tartunk, amikor a sötétben töltött órák száma magasabb a világosságban töltött órák számánál. (Ráadásul ezek időtartama egészen karácsonyig hosszabbodni fog.)

Az éjszakát vagy az esztendő sötét időszakát sokan nem szeretjük. Sokunk fél a sötétben, mert bizonytalanná válik minden, hiszen nem láthatunk. Elveszítjük a biztonságérzetünk azáltal, hogy nem tudjuk, mi történik körülöttünk.

Mit teszünk, amikor félünk? Villanyt kapcsolunk, gyertyát gyújtunk, más társaságát keressük, énekelünk, zenét hallgatunk, vagy épp csendben maradunk, meglapulunk, jó gondolatok felé tereljük a figyelmünket, szép képeket képzelünk el vagy nézünk vagy esetleg rajzolunk, imádkozunk – azaz biztonságot keresünk. A biztonság alapvető szükséglete mindannyiunknak, és életünk nagy kérdése, hogy hová figyelünk, amikor félünk?

Életünk nagy kérdéseire segítenek válaszokat találni a hitrendszerek, a vallások. Egytől egyig segíteni akarnak abban, hogy biztonságban érezhessük magunkat. Ennek eléréséhez átütő erejű segítségnyújtás minden ünnepünk az évkörben!

A sötét időszak elején is sok-sok olyan ünnep van, amikor gyertyát gyújtunk, a fényre figyelünk. A fény nemcsak a szemünkkel látható fényt jelenti, hanem ősi jelképe a jóságnak, a szeretetnek, a kereszténységben Jézus Krisztusnak. Tehát segíti, hogy a sötét órákban a Jóságra, a Jóistenre figyeljünk. Ennek az időszaknak a legnagyobb ünnepe a Mindenszentek (november 1.) és mellette a Halottak napja (november 2.).

A Mindenszentek napja, november első napja szinte minden kultúrában különleges nap: ezen a napon a legvékonyabb a fátyol a látható és a láthatatlan világ között - mondták a mi öregjeink. Az előtte lévő hónapot (októbert) Mindszent havának nevezték el, jelezve az ünnep fontosságát, hogy egy egész

hónapig készülünk rá. Ettől a naptól fogva érezhetően az élet és halál mezsgyéjén kezdünk járni, hiszen régen nem volt egyértelmű kényelmi szolgáltatás télen a tűzifa és az élelem. Mindennap jött a kérdés, hogy életben maradunk-e? Az viszont nem volt kérdés, hogy mindennap a Jóistenhez fohászkodunk, csak rá figyelünk, hogy tovább tudunk-e élni a hidegben, a sötétben. Ezt az ősi szorongást mindannyian a bőrünk alatt hordozzuk még a modern világunkban is. Mindannyian érezzük, hogy szükségünk van az áldásra, hogy lelkesedésünket, életörömünket sugározni tudjuk télen is. Mindez csodálatosan mutatja a magyar lélek, a magyar gondolkodás bajban Istenre hagyatkozó voltát.

A különböző kultúrák, vallások különböző válaszokat adtak a Mindenszentek napján (illetve annak előestéjén) kérlelhetetlenül feltörő lelki szorongásra. **A kereszténység (ezen a főünnepnek kinevezett napon) a Fényre figyel, Jézus Krisztusra figyel, az angyalokra figyel, a szentekre figyel, a reményei szerint a mennyországban lévő halott szeretteire figyel (szorosan kapcsolódva a Halottak napjához); mécesst, világosságot gyújt, kiviszi a fényt a temetőbe, megélve a halott szeretteinkkel és őseinkkel való egységet; az életet jelképező virágot visz a sírokra; magyar néphagyományunk szerint a közös étkezésnél megterít az elhunyt közeli hozzátartozóknak is, jelképezve, hogy a szívükben továbbra is velük élnek; - mindezekkel jelezve, hogy hisz a láthatatlan világban élőkkal való kapcsolatban. Ahogy mindezeket tükrözi a katolikus egyház tanítása is az élők és a túlvilágon lévők egységéről szólva.**

Az utóbbi évtizedben jelent meg és gyorsan terjed hazánkban, - tagadhatatlanul a kereskedelem által felkapva – az angolszász területeken való ünneplési módja a Mindenszenteknek. Az általuk használt angol elnevezés is ezt a tartalmat idézi (*ang.* all hallows' evening = minden szent estéje), viszont a használt jelképek homlokegyenest mások az előbb felsoroltakhoz képest: rémalakok, boszorkány, pókháló, csontváz, denevér. Ők mire figyelnek? A félelem erősítésére.

Régi tudásunk, hogy annak a hatalomnak az erejét növeljük, amelynek jelképeit használjuk. Fordítva is igaz: amely jelképet használjuk, annak a hatalomnak az erejét növeljük. Érdemes ezt szem előtt tartanunk, és egy-egy újabb divatos irányzatnak, ünnepnek az üzeneteit, jelképhasználatát tudatosan megvizsgálni.

Kezünkben a döntés! A Fény, a Jóság, a Jóisten világát erősítjük magunk között és a szívünkben, vagy a sötétség, a gonoszság erejét?

Iskolánkban egyértelmű a válaszuk: csak keresztény-magyar hagyományunk jelképeit használjuk, a fent leírtak tükrében egyéb kultúrák ünneplési módjait nem.

A házról házra járás megszentelő erejét a magyar hagyományunknak megfelelő időben és módon tesszük. A családokhoz, az osztályközösségekhez az áldást betlehemezéskor, aprószentekeléskor, kántáláskor, szentcsaládjáráskor, fehéralakoskodásban, háromkirályjáráskor, gergelyjáráson, pünkösdkirálynéjáráson visszük el az itt nevelődő gyermekekkel. Ekkor áldást, jókívánásokat viszünk a családoknak, és kapunk érte adományt. Gyökeres ellentétben a halloweenkor kimondott rossz kívánásokkal, mely mintegy kikényszeríti az adományba kért édességet.

A halloween elterjedésével a tökök faragásának szokása is elterjedt. Magyar hagyományunkban sem ismeretlen a töklámpás faragása, hiszen az ember mindig abból alkot, ami épp a természetben megtalálható az adott időszakban. A fentiek tükrében itt is mi magunk döntjük el, hogy milyen utat mutatunk gyermekeinknek: milyen jelképeket használunk a faragáshoz? Lehet mosolygós arcot, angyalkaformát, keresztformát, szívet is faragni a töklámpásba; vagy választhatunk vicsorgó, ijesztő arcot. Érdemes megkérdezni magunktól, hogy milyen fogadtatást szeretnénk adni az otthonunkba érkezőknek, mikor ránéz a kapunkba vagy bejárati ajtónkhoz állított faragott tökre.

2023. Mindszent havának 19. napján